Jaargang 115. Zondag, 26 October 1856. No. 129.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

PUBLIEKE VERKOOP.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE publiek te verkoopen:

De **HOUTEN LOSKRAAN** staande aan de Zuidzijde der Noorderhaven, nabij de IJzeren Loskraan.

De **HOUTEN LOSKRAAN** vroeger gestaan hebbende aan de Westzijde van het Winschoterdiep, nabij den Kostersgang, liggende thans op de Stads Opslagplaats bij den Ebbingepoortenboog.

De VOORWAARDEN waarop deze Verkoop zal plaats vinden, liggen van **heden** af op de SECRETARIE dezer Gemeente ter lezing.

De op **Gezegeld Papier** geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig die Voorwaarden, zullen ter SECRETARIE moeten zijn ingeleverd vóór of op DINGSDAG den 28sten October.

De opening der Biljetten zal plaats vinden op WOENSDAG den 29sten October 1856, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS, des voormiddags te tien uur; zullende onmiddellijk na die opening elk der Perceelen afzonderlijk worden opgeveild en provisioneel aan den hoogsten bieder worden toegewezen.

De aanwijzing in loco zal plaats vinden op MAANDAG den 27sten dezer, des voormiddags te tien uur, te beginnen met de Kraan aan de Noorderhaven.

GRONINGEN, 18 October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Herbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, in bijzijn van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de *Stads Veenen* en *Ter Apel*, bij enkele inschrijving op nieuw aan te besteden;

Het **AANLEGGEN** van een **KUNSTWEG** van **GRIND** of **VERBRIJZELDE KEIJEN** in den Weg of Aardebaan van de Klapbrug bij het bovenste Verlaat in de *Wildervank*, langs het *Stads Nieuwe Kanaal*, tot de Klapbrug over de 1ste Veenhuizer doorsnijding, lang, met inbegrip der Klapbruggen, 8940 Ellen.

Deze Herbesteding zal plaats hebben op dezelfde Voorwaarden, waarnaar de Aanbesteding heeft plaats gehad, met deze verandering van art. 3, dat Inschrijvingen worden aangenomen met bijlevering van Zoden of Plaggen, en zonder bijlevering van Zoden of Plaggen; welke Voorwaarden van heden ter lezing liggen, behalve ter SECRETARIJ dezer Gemeente, ten KANTORE van den opgemelden RENTMEESTER te *Groningen* en bij den Heer R. REIJNDERS S.ZN., Opzigter van de Stads Veenen te *Stads-Kanaal*, bij welke tevens nadere inlichtingen zijn te bekomen: te *Groningen* in DEN DOELEN, en bij de Kasteleins UITHOFF, EEKHOFF, TEN HAVE, Wedw. BONTEKOE en de Wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; bij TIDDENS in de *Korenbeurs*, PLAAT in het *Blaauwe Paard*, VISSERS in *de Zon*, J. A. HEIKENS in *de Zwaan*, bij de Wedw. N. DE MULDER in het *Wapen van Amsterdam*, bij de Wedw. RASKER op den hoek van het *Ameland*, in de STADS HERBERG en in de SLINGERIJ buiten de Apoort, bij den Kastelein MIDDELKOSTER bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELEMA in *de Altena*, te *Zoutkamp* bij den Kastelein S. H. WOLDRINGH, te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA, te *Winsum* bij de Erven WIERSEMA, te *Bedum* in het GEMEENTEHUIS, te *Onderdendam* in het ZIJLVESTERHUIS en bij den Kastelein JAN KNOOP PATHUIS, te *Appingedam* bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING, te *Delfzijl* bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en VAN GOOR, te *Ten Boer* in het GEMEENTEHUIS, te *Termunterzijl* bij den ZIJLWAARDER, te *Martenshoek* bij de Wedw. MEURS, te *Zuidbroek* bij den Kastelein MONKHORST, te *Winschoten* bij Mejufvr. WISSEMAN en den Kastelein N. HEMMES, te *Nieuwe Schans* bij A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF, te *Veendam* en *Wildervank* in de GEMEENTEHUIZEN, te *Stads-Kanaal* bij den Verlaatsmeester J. J. HUIZINGA, te *Bareveld* bij R. H. NIEBOER, te *Grijpskerk* bij de Wedw. DE BOER, te *Zuidhorn* in het GEMEENTEHUIS, te *Noordhorn* bij den Kastelein A. H. WIERINGA, te *Usquert*, te *Oude* en te *Nieuwe Pekela* in de GEMEENTEHUIZEN.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, **vermeldende de aanneming met of zonder bijlevering van Zoden of Plaggen,** moeten vóór of uiterlijk op **Vrijdag den 31sten October 1856** aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der BILJETTEN en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **Zaturdag den 1sten November 1856,** des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 16 October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Verkiezing.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, —

Gezien art. 11 van het koninklijk besluit van den 9den November 1851 (*Staatsblad no.* 142), volgens 't welk er jaarlijks, in de maand November, eene VERGADERING van KIESGEREGTIGDEN wordt gehouden, om de plaatsen aan te vullen der LEDEN van de KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN, die met het einde des jaars aan de beurt van aftreding zijn, of die door overlijden of andere oorzaken zijn uitgevallen;

Gezien de missive van de KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN, te *Groningen* van den 23sten dezer, no. 52, houdende kennisgeving, dat de Heer **H. B. ONNES** zijn **ontslag** als **lid der Kamer** neemt, —

Maken bekend, dat op **Zaturdag den 29sten November 1856,** van des voormiddags tien tot des namiddags een uur, in het RAADHUIS dezer Gemeente, in de RAADZAAL, eene VERGADERING van KIESGEREGTIGDEN zal worden gehouden, tot het KIEZEN van EEN LID der KAMER, ter aanvulling der plaats opengevallen door het ontslag van den Heer H. B. ONNES;

Voorts, dat de LIJST der KIESGEREGTIGDEN op de SECRETARIJ dezer Gemeente voor de belanghebbenden ter lezing is gelegd, en dat de bezwaren tegen die lijst, hetzij die den klager, hetzij die andere ingezetenen betreffen, gedurende acht dagen na den dag dezer aankondiging, bij het GEMEENTEBESTUUR kunnen worden ingeleverd, waarover hetzelve alsdan beslist en daarvan aan de belanghebbenden kennis geeft, terwijl deze gedurende acht dagen na de beteekening dezer beslissing, bij de GEDEPUTEERDE STATEN in hooger beroep kunnen komen.

Dat de STEMBRIEFJES *acht dagen vóór* den bovenbepaalden dag der Vergadering van Kiesgeregtigden, aan dezelve zullen worden gezonden.

Eindelijk worden de belanghebbenden herinnerd aan de nagemelde bepaling betreffende de vereischten om als lid van de Kamer van Koophandel en Fabrijken benoembaar te zijn:

» Om tot lid eener Kamer benoembaar te zijn, wordt » vereischt, dat men den ouderdom van 30 jaren hebbe » bereikt, wone ter plaatse waar de Kamer gevestigd is, en » aldaar gedurende ten minste vijf jaren bestuurder eener » onderneming van handel of van fabrijkwezen, of in eenige » met die takken van nijverheid in verband staande betrek- » king zij geweest.

» Consuls van vreemde Mogendheden zijn niet benoembaar."

GRONINGEN, 25 October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Groninger STRAATVUILNIS.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 29sten October 1856, ten Huize van K. J. NEVEN, te *Hoogezand.*

RAADSVERGADERING,

Maandag den 27sten October 1856, 's namiddags te 4 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

De tijdingen uit New-York van den 7den October zijn weder opgevuld met bijzonderheden omtrent de toenemende spanning in de Vereenigde Staten, ter zake van de naderende verkiezing van een president der republiek, doch vermelden geene gebeurtenissen die op de voorspelling van den uitslag invloed zouden kunnen hebben.

Een' strijd als de tegenwoordige voor die verkiezing van eenen president herinneren zich de oudste lieden niet. De openbare meening is tot op den ondersten bodem toe opgewoeld, en ieder neemt aan de beweging deel. Geen dorp is zoo klein of afgelegen, of het heeft zijne *meetings*, zijne politieke clubs. De toeloop tot de groote partijvergaderingen voor geheele districten is zoo ongelooflijk, dat men bij raming het getal deelnemers niet meer bij honderden en duizenden, maar bij tienduizenden telt. Te voet, te paard en met rijtuig stroomt de landelijke bevolking van heinde en verre bijeen, om gevierde volksredenaars aan te hooren, en zich, door het bijeenzijn met duizenden partijgenooten, in het vertrouwen op de overwinning te versterken. Deze vergaderingen worden als wezenlijke volksfeesten beschouwd, en men tracht daarbij de politiek zoo aanlokkend mogelijk te maken. Men vergenoegt zich niet met redevoeringen te houden en met redevoeringen te hooren — muzijk en zang wekken de geestdrift op; men maakt opschriften en zinnebeeldige voorstellingen op linnen vlaggen, die op groote stokken rondgedragen worden. Zoo zag men op eenen wagen eene drukpers, om *Fremonts*-liederen te drukken, die onmiddellijk onder het volk verspreid werden; op eenen anderen, grooten, opzettelijk voor deze gelegenheid gemaakten wagen, 31 witgekleede meisjes, de staten der Unie voorstellende, en eene 32ste in rouw (Kansas). Gewoonlijk zijn bij deze vergaderingen drie of vier spreekgestoelten opgerigt, van welke te gelijker tijd gesproken wordt, in het Engelsch en in het Duitsch.

RUSLAND.

Volgens brieven uit Petersburg, is het niet onopgemerkt gebleven, dat de gezant der Vereenigde Staten bij de kroningsfeesten te Moskou, met bijzondere onderscheiding is behandeld. De goede betrekkingen tusschen Rusland en Amerika tijdens den oorlog in het Oosten aangeknoopt, schijnen te zullen blijven voortduren. Vermits het den Amerikaansche gezanten niet veroorloofd is, eenige onderscheiding of geschenk aan te nemen, heeft de Keizer *Alexander* ter eere van dien gezant der Unie een bijzonder feest gegeven en aan het diner een toast uitgebragt op het geluk en de grootheid der Vereenigde Staten.

TURKIJE.

De wijze, waarop de Oostenrijksche half-officiële dagbladen zich uitlaten over de voortdurende bezetting der Donauvorstendommen, mishaagt zeer aan de Fransche regering. Oostenrijk geeft hoog op van de opoffering, welke het zich heeft getroost tot verdediging der vorstendommen tegen het tweeledig gevaar, als vooreerst de eerzucht van Rusland, ten tweede de binnenlandsche regeringloosheid. De Weener bladen voegen daarbij, dat het onderwerp uitsluitend in verband staat met de belangen van Oostenrijk en de Porte;, en alzoo behoort te worden geregeld bij eene afzonderlijke overeenkomst tusschen deze beide mogendheden. Te Parijs meent men, dat uit deze en dergelijke aanmerkingen genoegzaam blijkt, dat de toestand in het Oosten meer en meer ingewikkeld wordt, en zeer waarschijnlijk aanleiding kan geven tot ernstige moeijelijkheden.

ITALIE.

In de kringen der diplomatie is het hoofdonderwerp der gesprekken, zooals trouwens te voorzien was, de woorden van den Franschen *Moniteur* over de Napelsche zaken. Men vindt den toon in het algemeen wat scherp ten opzigte van Napels. Niettegenstaande de verklaring dat de terugroeping der gezanten niet te beschouwen is als eene vijandelijke daad en dat de smaldeelen niet zouden dienen om hen aan te moedigen die den troon der Beide Siciliën zouden willen doen wankelen, heerscht er toch op de beurzen zekere ongerustheid. Alles zal er nu van afhangen wat in de Napelsche staten zal voorvallen na het vertrek der Engelsch-Fransche gezantschappen. Koning *Ferdinand* wordt door twee gevaren bedreigd: het een van revolutionnairen aard, dat zijn troon bedreigt, het ander van reactionnairen aard en dat zich vertoonen kan door de verstoordheid van het gepeupel tegen de Engelschen en de Engelschgezinden; want deze zijn het die meer dan de Franschen de antipathie der Napolitanen opwekken. Het Engelsche eskader wacht slechts eene dier beide uittartingen af om Napels te naderen, en wat dan in Sicilië en het overige Italië gebeuren zal, is Gode alleen bekend.

In Napels zelf heeft bedoelde nota en de daarbij gedane bedreiging van de terugroeping der gezanten nog al indruk gemaakt. De Koning heeft dadelijk zijne ministers bijeengeroepen; hij heeft zijn spijt betuigd over dien loop der zaak, maar tevens verklaard, dat hij daarom niet eerder mogt toegeven. Om evenwel het bewijs te leveren van de achting, die Z. M. voor Keizer *Napoleon* en Koningin *Victoria* koestert en om den schijn te vermijden, alsof hij het afbreken der diplomatieke betrekkingen begeerde, zou er besloten wezen, de gezanten van Napels te Londen en Parijs niet terug te roepen, maar hen daar te laten blijven, totdat hun hunne passen mogten worden gegeven.

— De inquisiteur-generaal van den Pauselijken Stoel, bijzonder belast met de zorg om te waken tegen » de kettersche verdorvenheid," heeft bij algemeen edict van het heilig officie, en overeenkomstig de aan dat officie opgelegde taak, om het Katholijke geloof (» zonder hetwelk, zoo als de apostel St. Paulus aan de Joden heeft geschreven, het onmogelijk is welbehagen te vinden bij God") zuiver en vrij van allen » ketterschen smet" te bewaren, bevel gegeven aan allen, van welken stand, rang, betrekking of waardigheid ook, geestelijken of leeken, om binnen eene maand aan hem, aan zijne vicarissen en andere onderhoorigen enz., mede te deelen de namen van dezulken, waarvan het hun bekend is, dat zij handelingen verrigten, of meeningen en leerstellingen toegedaan zijn, die in strijd zijn met de leer van het Katholicismus en der ketterij gunstig. De opgave der feiten, van welke kennisgeving wordt begeerd, is zeer lang, en wordt door eene bedreiging van excommunicatie gevolgd.

De groot-inquisiteur gelast dat dit decreet, 't welk vooral met het oog op België schijnt genomen te zijn, zal worden gevonden in alle boekdrukkerijen, boekwinkels, douanen, aan de poorten, in de hôtels, herbergen en kroegen, in de winkels en zal worden voorgelezen in de kerken, zoo dikwerf de gelegenheid zich daarvoor opdoet, opdat niemand daarvan onkundig blijve.

— De partij *Mazzini* beweegt zich meer dan ooit: zij heeft een nieuw beroep op het Italiaansche volk uitgevaardigd, 't welk echter, door zijne overdrijving, alle staatkundige beteekenis verliest. Het schijnt, dat vele uitgewekenen, die zich buitenslands bevonden, eensklaps zijn verdwenen en zich, naar men meent, naar de Italiaansche kusten hebben gerigt. Het zou niet te verwonderen zijn, dat men spoedig van eene ontscheping, hetzij in het koningrijk Napels, hetzij op Sicilië, zal vernemen. Ongelukkig zou dit waarschijnlijk eene wijziging brengen in de inzigten der Westelijke mogendheden. Hetgeen aan deze beweging een eenigzins meer ernstig aanzien schijnt te geven, is, dat vele Italianen, die geenszins de denkbeelden van *Mazzini* deelen, hunne pogingen met die dezer overdrevene partij schijnen te willen vereenigen. Zij zijn goed voorzien van geld en wapenen.

— In den *Constitutionnel* van heden leest men de volgende nota: » Wij vernemen uit eene zekere bron, dat het Oostenrijksche contingent, ten gevolge van onderhandelingen met het hof van Rome, op de grenzen en in de legatiën aanzienlijk verminderd wordt en slechts twee punten door de Oostenrijkers blijven bezet. Ancona en Bologna zijn de eenige steden welke eene Oostenrijksche bezetting zullen houden. Op de overige punten zullen de Oostenrijkers door pauselijke troepen vervangen worden. Dit gewigtig feit bewijst dat de openbare geest beter wordt en dat het gezag van den Pauselijken Stoel zich op alle en zelfs op de verwijderdste punten vast en duurzaam vestigt. Voorts blijkt er uit, dat de organisatie van het pauselijk leger steeds meer gunstige resultaten oplevert. Buitendien is het als een beslissende stap te beschouwen voor den eenvoudigen terugkeer tot den normalen toestand van zaken. Deze maatregel is overigens gemeenschappelijk door den Pauselijken Stoel, Frankrijk en Oostenrijk genomen."

— Alle onderdanen van Modena die in het Engelsch-Italiaansche legioen gediend hebben en naar hun vaderland zijn teruggekeerd, zijn tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld, en na dien tijd tot ballingschap.

SPANJE.

De revolutie had de regten, welke de bisschoppen genoten, beperkt, om aan den overgrooten invloed der geestelijkheid paal en perk te stellen, en de eerzucht der jeugd eene rigting te geven meer overeenkomstig de denkbeelden onzer eeuw. Den bisschoppen is nu hunne geheele magt hergeven; weldra zal men hiervan de wrange vruchten plukken. Gaat men de eischen van het hof na, dan zal het evenwel hierbij niet blijven, want het verlangt van het ministerie *Narvaez* de vernietiging van al wat in de twee laatste jaren gedaan is, de teruggave van alle kerkelijke goederen krachtens de desamortisatiewet verkocht, weder-invoering der tienden, herbouwing en heropening der door de revolutie opgehevene kloosters, den terugkeer der Koningin-moeder en een politieken toestand als in de laatste jaren der regering van *Ferdinand VII.*

Deze eischen hebben het kabinet reeds in levensgevaar gebragt, toen de Koningin zeide aan het Pauselijk hof haar woord gegeven te hebben, dat de kerkelijke goederen sedert Mei 1855 verkocht, terug gegeven zouden worden. *Narvaez* het moeijelijke of onmogelijke hiervan inziende, weigerde ronduit, en bood zijn ontslag aan. De Koningin wilde hierop den markies *de Viluma* de vorming van een nieuw kabinet opdragen, doch deze bedankte voor die eer en wees H. M. op de gevaren, waaraan zij zich blootstelde. Een oogenblik dacht zij er nu aan, een ministerie zamen te stellen gedeeltelijk bestaande uit geestelijken, waarvan het echter den heer *de Viluma* gelukte haar af te brengen, waarop zij, na eene conferentie met den Koning, *Narvaez* liet ontbieden en hem tot de besluiten betreffende de desamortisatiewet en de vernietiging van al wat in de twee laatste jaren in strijd met het concordaat gedaan is, zijne toestemming deed geven.

Met dit wapen in de hand, kan men ten allen tijde de verkoopen der kerkelijke goederen van nul en geener waarde verklaren, hetgeen maakt, dat zij die ze gekocht hebben bestendig in angst verkeeren, dat zij ze zonder eenige vergoeding zullen verliezen.

Dat *Narvaez* niet onbepaald heerschen zal, maar ook de Koningin de hand in het bestuur wil hebben, blijkt, behalve uit het bovenstaande, nog uit het volgende verhaal.

Toen *Narvaez* de Koningin het programma bragt, ontving zij hem zeer vriendelijk, doch met een eenigzins schalkschen glimlach op het gelaat, hoorde hem met belangstelling aan, liet twee of driemalen hare goedkeuring blijken, en zeide toen hij het had voorgedragen: » Ik vind uw programma zeer aardig, hoewel het eene groote fout heeft." — » En welke is die, mevrouw," vroeg hierop *Narvaez*, eenigzins onthutst, » dat het overbodig wordt?" — » Juist," hernam de Koningin, » omdat ik mij het regt heb voorbehouden zelve er met een voor den dag te komen. Gij hebt ongetwijfeld gemeend dat ik nog de vrolijke, levenslustige en openhartige Koningin was, die men zoo dikwijls bedrogen heeft? Welnu, gij vergist u; ik ben *de Koningin* en ik wil het zijn! Bekommer u om niets, ik zal u doen weten wat gij moet doen."

Narvaez, die in Spanje was gekomen om zelf te regeren, verliet de Koningin ten hoogste misnoegd.

DUITSCHLAND.

De Pruissische staat heeft, volgens de jongste volkstelling, 16,990,162 inwoners, 3329 op eene vierkante mijl, 235,293 inwoners meer dan bij de telling voor 3 jaren. Deze bevolking is zeer ongelijk verdeeld: in de Rijnprovincie b.v. komen 5629, in Pruissen daarentegen slechts 2215 menschen op eene vierkante mijl. In de westelijke provinciën heeft de mannelijke, in de oostelijke provinciën de vrouwelijke bevolking de meerderheid. De verhouding van de Evangelische inwoners tot de Katholijke is ongeveer als 3 tot 2, de verhouding der Christelijke bevolking tot de Joodsche als 81 tot 1. Grieksch-Katholijke Christenen en Mennoniten zijn er slechts in de provincie Pruissen, van genen 1 op 13,440, van dezen 1 op 1120 inwoners. Mahomedanen leven er in het geheele rijk maar 9, en wel uitsluitend te Berlijn. Op elke 970 inwoners komt eene kerk, op elke 700 inwoners eene school.

— De Duitsche bondsvergadering zal den 30sten dezer hare zittingen hervatten. Tot de meer gewigtige aangelegenheden, met welke zij zich dan in de eerste plaats zal onledig houden, behoort de regeling der Holstein-Lauenburgsche kwestie; wijders hare toetreding tot het Londensche protocol van 1852, betreffende de regten der Pruissische kroon op Neufchatel; alsmede de invoering van een algemeen Duitsch wetboek van koophandel.

— De nieuwe verordening betreffende de instelling van kerkelijke regtbanken voor de huwelijken van de belijders der R. Kath. Godsdienst, vindt in Oostenrijk geenszins onverdeelden bijval. Naar het oordeel van deskundigen, komen de daarbij voorgeschrevene bepalingen allezins overeen met de voorschriften op dat stuk van de kerkvergadering van Trente, en verschillen zij alzoo grootelijks van die, welke Keizer *Josephus* heeft ingevoerd, en waaraan men in Oostenrijk nog al gehecht was. Het beregten van niet-belijders der genoemde eeredienst en der Israëlieten blijft, wat huwelijks-zaken betreft, aan den burgelijken regter opgedragen.

ZWITSERLAND.

Volgens een telegrafisch berigt uit Bern van eergisteren, verklaart de bondsraad zich bereid om gevolg te geven aan het

verlangen der diplomatie om de gevangene koningsgezinden van Neufchatel vrij te laten. De raad stelt alzoo eene amnestie voor, op ééne voorwaarde evenwel, deze n.l., dat Pruissen de onafhankelijkheid van het kanton Neufchatel erkenne. Het is evenwel niet te denken, dat de Pruissische regering hierin genoegen zal nemen.

In den nacht van den 15den op den 16den dezer is, blijkens officiëel berigt van den prefect van Neufchatel, eene nieuwe poging tot rustverstoring gedaan. In de omstreken der stad werden geweerschoten vernomen; in het gewelf der gevangenis was kruid nedergelegd dat ontplofte. Eene premie van 50 fr. is uitgeloofd voor dengene, die aanwijzingen omtrent het gebeurde geeft.

GROOT-BRITTANJE.

De regering bereidt voor de aanstaande parlementaire zitting onderscheidene ontwerpen van wet, waaronder vooral opmerking moet verdienen dat van hervorming in het kieswezen. Zonder zoover te gaan als lord *John Russell*, zou lord *Palmerston* toch den census willen verlagen. Men rekent in deze op de ondersteuning der liberale partij, en mogt het regeringsvoorstel niettemin verworpen worden, dan hoopt men een goed middel in de hand te hebben tot ontbinding van het Parlement en tot inwerking op de kiezers bij de dan te houden verkiezingen.

— In het begin dezes jaars was, met medewerking van het Engelsche gouvernement, een togt van de noordkust van Nieuw-Holland naar het onbekende binnenland ondernomen met de hoop om in het binnenste van dat werelddeel vruchtbare en rijke landstreken te vinden, alwaar nieuwe woonplaatsen voor landverhuizers en een nieuw tooneel voor 'smenschen bedrijvigheid gevestigd zou kunnen worden. Die hoop is, volgens de thans in Engeland ontvangen berigten, aanvankelijk te leur gesteld: de heer *Gregory*, het hoofd der wetenschappelijke expeditie, is met zijn reisgezelschap honderden mijlen zuidwestwaarts getrokken, maar heeft er eene barre zandwoestijn rondom een groot meer van zout water gevonden. Hij gaf evenwel de hoop niet op en zou nu in eene andere rigting het binnenland gaan onderzoeken. Van de zijde der inboorlingen had hij steeds eene zeer goede bejegening ondervonden. De vruchten, welke deze togt voor de wetenschap opgeleverd heeft, zullen eerlang openbaar gemaakt worden.

— Volgens berigt uit Malta zijn daar en op het eiland Gozo den 12den dezer, te twee uur in den nacht, zulke hevige en langdurige schokken van aardbeving gevoeld, dat zelfs de oudste inwoners die nooit in zoodanige mate bijgewoond hebben. De ontsteltenis was dan ook algemeen. In de stad la Valette bleef naauwelijks één huis onbeschadigd en gedurende de aardbeving week de zee twee en een halven voet terug. Meer binnenwaarts, te Civita Vecchia, hebben al de kerken, kloosters en het hospitaal veel schade ge-leden.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* vult tien kolommen met een berigt van den minister van oorlog over de organisatie van het leger. In een brief aan den maarschalk zegt de Keizer: »Terwijl ik de openbaarmaking van dit belangrijke stuk beveel, heb ik het publiek tot regter willen stellen voor diensten waarvan ik alleen het geheele gewigt kende, opdat het vaderland in zijne dankbaarheid diegenen vereenige, die de zege door de tijdig bijeengebragte elementen voorbereid, en hen, die haar op de plaats zelve door goed getroffen maatregelen hebben verworven."

In een ander artikel klaagt de *Moniteur* over de taal der Engelsche drukpers en zegt, dat het alleen geldt het verspreiden van lastertaal, ten doel hebbende om verdeeldheid te zaaijen tusschen twee natiën, »vereenigd door een bondgenootschap, dat door den vrede der wereld gewaarborgd is." Het regeringsblad doet een beroep op de Engelsche loyauteit.

— De financiële toestand is hier niet verbeterd. In den toestand der bank is evenmin eene verbetering ontstaan. Haar voorraad van klinkende munt is te Parijs wel toegenomen, maar is in de provinciën verminderd. Men vreest dat de bank nieuwe beperkende maatregelen zal nemen en wel om slechts wissels van 45 dagen vervaltijd aan te nemen en geene voorschotten op actiën te doen.

— In de faubourg St. Antoine te Parijs hebben de werklieden in de papierfabrijken geweigerd te werken, wanneer hun loon niet verhoogd werd. De politie heeft zich genoodzaakt gezien, vele personen te arresteren.

Ook in de omstreken der hoofdstad is de opgewondenheid groot. In het departement der Beide Sèvres is een nieuw geheim genootschap ontdekt, dat zijnen zetel had te Rioux. De gendarmen wilden daar 60 personen in hechtenis nemen, doch ondervonden tegenstand. Vrouwen en kinderen namen deel aan het gevecht, en eerst nadat versterking van militaire magt was aangerukt, konden de gendarmen de hun gegeven bevelen ten uitvoer brengen.

— Aan de dagbladen is verboden, om voortaan zonder vergunning over den minister van staat te spreken. Dit verbod is een gevolg van een artikel in den *Constitutionnel*, in ons vorig nommer vermeld, waarin bij de vermelding van de afgifte der bewijsstukken van de peetkinderen van den Keizer en de Keizerin, aan dien minister een te groote rol was verleend.

— De nieuwe minister van openbaar onderwijs, de heer *Rouland*, laat op dit oogenblik een naauwkeurig onderzoek doen naar de aanmatigingen, welke de hooge geestelijkheid hier te lande zich veroorlooft, in betrekking tot het maatschappelijk leven. De ophitsende taal van de *Unicers* en de verdraagzaamheid van het gouvernement hebben de eerzucht dier prelaten vooral aangevuurd.

De prefecten, die belast zijn met het onderzoek hiervan, zullen, indien zij over een lang tijdsverloop dit bewerkstelligen moeten, een zeer uitgebreid verslag te leveren hebben.

In de mededeeling, welke zij van den minister omtrent deze zaak ontvangen hebben, toont de laatste ten duidedelijkste aan, dat er een hemelsbreed verschil bestaat tusschen de politieke gedragslijn van het gouvernement en het streven der ultramontaansche partij. Hij werpt alle verantwoordelijkheid van de bekrompen berekeningen en de exclusieve inzigten dier partij van zich af en doet uitkomen, dat de politiek van het gouvernement eene nationale, onafhankelijke en zuiver maatschappelijke rigting heeft.

— Een burgemeester in een klein Fransch dorpje, die bij de toepassing der belasting op de honden moeijelijkheid ondervond, daar hij geen onderscheid wist te maken tusschen honden van weelde en jagthonden, heeft het volgende besluit genomen: »Wij burgemeester van R.... bepalen, dat de drie eerste honden, die bij ons als honden van weelde of jagthonden worden aangegeven, terstond opgezet en als modellen in de archieven bewaard zullen worden. om er later de andere belastingschuldige honden mede te vergelijken."

— Bij besluit van den 7den Sept. is te Mostaganem in Algerië, eene Protestantsche gemeente opgerigt.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

De verslagen van de commissiën van rapporteurs betreffende het onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer over de verschillende hoofdstukken der staatsbegrooting voor 1857, worden nu successivelijk openbaar gemaakt. Van die over het derde hoofdstuk (*Buitenl. zaken*) en het tiende (*Oorlog*) hebben wij in ons vorig nommer mededeeling gedaan.

Thans zijn weder bekend geworden de verslagen over de hoofdstukken IV, VI, VII en IX*B*.

Bij het onderzoek van het vierde hoofdstuk (*Justitie*) hebben sommige leden hunnen wensch geuit om bekend gemaakt te worden met de denkwijze van den nieuw opgetreden minister van justitie omtrent sommige gewigtige onderwerpen.

In de eerste plaats is daarbij in aanmerking gekomen de zoo noodzakelijke verbetering van onze strafwetgeving, en heeft men verlangd te vernemen, of de minister voornemens is om, nadat het stelsel der straffen is gewijzigd, trapswijze daarmede voort te gaan. Men heeft er ook belang in gesteld om zijn gevoelen te vernemen ten aanzien van de afgezonderde opsluiting.

Men stelt prijs op het spoedig indienen van de toegezegde regterlijke organisatie; maar men heeft tevens verlangd, het gevoelen der Regering te vernemen ten aanzien van de vereenvoudiging der burgerlijke regtspleging.

Ook is gewezen op de dringende behoefte aan eene wet op de spoorwegen en er op aangedrongen, dat inmiddels eenige voorzorgen werden genomen, en de hand werd gehouden aan de politie op de diligences.

De circulaire betreffende het notariaat is in de meeste afdeelingen besproken. Zonder dezelve te beoordeelen, heeft men met genoegen gezien, dat de Regering het bedrijf der zaakwaarnemers, die dikwerf zooveel kwaad stichten en aan onkundigen schade berokkenen, verlangt tegen te gaan. Men heeft de Regering daarbij in bedenking gegeven, om bij het benoemen van notarissen scherp toe te zien op eerlijkheid en naauwgezetheid, in verband met kunde en ervaring. Enkele leden hebben zich verklaard tegen eene beperking van het aantal der notarissen, waardoor aanleiding gegeven kon worden tot het daarstellen van een monopolie.

Ook is gewezen op de weinige geschiktheid der lokalen in welke sommige kantonregters genoodzaakt zijn regt te spreken, en men heeft gemeend, dat, vermits de kantongeregten eene Staatsinstelling uitmaken, de Staat daar, waar dit noodig is, behoort te zorgen, dat zij behoorlijk kunnen werken.

Het overbrengen van de zaken der jagt en visscherij naar het departement van justitie, is verschillend beoordeeld. De onderscheidene beschouwingen hebben intusschen aanleiding gegeven om eene verbetering van de wet op dit stuk als zeer noodzakelijk voor te dragen.

Bij den herhaalden aandrang op vereenvoudiging der militaire strafwetgeving, is weder aanmerking gemaakt op de voordragt betreffende het hoog-militair-geregtshof, waarvan sommigen reeds dadelijk, bij eene afzonderlijke wet, de opheffing of eene min kostbare inrigting verlangden.

Vrij algemeen verklaarde men zich voor het behoud van de hulpmarechaussée.

Bij het onderzoek van het zesde hoofdstuk (*Hervormde en andere eeredienstеn*) is men op nieuw aangevangen met de gedachtenwisseling over de noodzakelijkheid van het behoud der ministeriën van eeredienst, en heeft men zich daarbij weder van de zoo vaak herhaalde gronden voor en tegen bediend.

In de tweede plaats is door vele leden de klagt geuit over de vermeerdering van uitgaven op dit hoofdstuk, ten gevolge van vermeerdering en verhooging van traktementen. Deze leden waren van oordeel, dat de regering meer het oog had gevestigd moeten houden op het facultative karakter van alinea 2 van art. 168 der grondwet, en had behooren te letten op de zedelijke verpligting, welke op de kerkelijke gemeenten rust, om zich het lot harer voorgangers en predikanten aan te trekken en tot deszelfs verbetering mede te werken.

Men besloot tot het vragen van eene lijst, behelzende eene gedetailleerde opgaaf der nieuw toe te kennen of te verhoogen bezoldigingen, met bijvermelding van derzelver bedrag en van de personen, aan wie zij zijn toegedacht, en met aanwijzing van hetgeen door de gemeenten in het belang van die standplaatsen is of zal worden gedaan, alsmede van de toe te stane subsidiën voor kerkgebouwen, met bijvoeging van hetgeen daarvoor van elders wordt verstrekt.

Omtrent het zevende hoofdstuk (*Roomsch-Kath. eeredienst*) heeft men in de afdeelingen de vraag herhaald, of het bestaan van afzonderlijke departementen van algemeen bestuur, met de behartiging der zaken van bepaalde kerkgenootschappen belast, wenschelijk en noodig is. Eenige leden geloofden dit niet. Het aanwezen van zulke afzonderlijke departementen en dus ook van bepaalde ministers van eeredienst kwam hun voor, bezwaarlijk met het beginsel der afscheiding van kerk en staat overeen te brengen, ook in het belang der vrijheid van godsdienst niet wenschelijk te zijn, en althans wat het R.-Kath. kerkgenootschap betreft, wegens zijnen normalen toestand niet meer noodig.

Daartegen werd van eene andere zijde aangevoerd, dat, in weerwil der scheiding van kerk en staat, nog altijd betrekkingen tusschen de eene en den anderen bleven bestaan, wier goede regeling de aanwezigheid van ministers voortdurend noodzakelijk maakte.

In sommige afdeelingen gaf men te kennen, met leedwezen te hebben opgemerkt, dat dit hoofdstuk der begrooting, hetwelk voor 1856 reeds hooger was gesteld dan voor 1855, op nieuw eene belangrijke verhooging heeft ondergaan, die vooral uit het uittrekken van ruimere sommen bij de artt. 8 en 9 (jaarwedden der kerkleeraars en subsidiën ten behoeve van kerkgebouwen) voortvloeit.

Andere leden meenden deze bedenking niet als genoegzaam gegrond te kunnen beschouwen. De gestadig toenemende bevolking moest noodwendig behoefte aan meerdere kerkleeraars en nieuwe of vergroote kerkgebouwen doen ontstaan.

Omtrent hoofdstuk IX B (*Financiën*) is in de afdeelingen de opmerking gemaakt, dat de minister van financiën in de laatste jaren zich zeer karig heeft betoond op het gebied der wetgeving. Zoo blijft nog o.a. steeds het gebod der Grondwet, dat het slot der rekening van de staatsuitgaven en ontvangsten door de wet moet worden vastgesteld, eene doode letter. Eene nieuwe wettelijke regeling van 's rijks algemeene comptabiliteit, dringend noodzakelijk en door een hoogst belangrijk onderzoek in de zitting van 18[illegible] veelzijdig voorbereid, blijft nog altijd achterwege. Evenmin is tot hiertoe aan de toezegging voldaan der herziening van de wetgeving op de grootboeken der nationale schuld.

Eene tweede reeds meermalen te kennen gegeven en thans door onderscheidene leden op nieuw gemaakte aanmerking betrof de overdrijving bij de invordering der belastingen in sommige deelen van het rijk.

Nog werd de opmerking gemaakt, dat, wanneer al het geheele cijfer van de uitgaven op dit hoofdstuk, in vergelijking met dat van het loopende dienstjaar, eene vermindering aanwijst, van den anderen kant eene aandachtige beschouwing van de verschillende artikelen dezer begrooting, naar het oordeel van vele leden, veeleer sporen eener duurzame verhooging van uitgaven opleverden, waarvan de onvermijdelijkheid van de zijde der Regering geenszins bewezen is.

Bij het onderzoek der afdeeling posterijen, heeft men, bij het voortdurend vermissen van brieven met geldswaarde, op een streng toezigt omtrent de eerlijkheid en geschiktheid der ambtenaren aangedrongen; ook meenden velen er de ernstige aandacht der Regering op te moeten vestigen, dat de bestelling der brieven enz. zeer veel te wenschen over laat.

's GRAVENHAGE, 24 October.

Bij kon. besluit van den 20sten is benoemd tot regter in de arr.-regtbank te Zwolle, mr. *J. E. van Nes van Meerkerk*, thans substituut-griffier bij het prov. geregtshof in Overijssel.

— Woensdag heeft aan het ministerie van binnenl. zaken de aanbesteding plaats gehad van het spannen van nog twee telegraafdraden, langs de bestaande palen op de lijn van Amsterdam naar Arnhem, welk werk is aangenomen voor *f* 9919.

— Het gevraagde gevoelen van den minister van binnenlandsche zaken, betreffende de vraag of en in hoever minderjarigen in den hoofdelijken omslag kunnen aangeslagen worden, is, dat, hoewel ingevolge art. 78 van het burg. wetboek, minderjarige kinderen beschouwd moeten worden hun wettig domicilie te hebben in de gemeente alwaar hun voogd woont, zij, voor zoo ver zij niet ook hun werkelijk verblijf aldaar hebben, niet in den hoofdelijken omslag kunnen worden aangeslagen, daar in art. 245 der gemeentewet het aanslaan in den hoofdelijken omslag niet van het wettig domicilie, maar van het werkelijk verblijf in de gemeente afhankelijk gemaakt is.

— De minister van binnenl. zaken heeft, in aanmerking nemende, dat men zich ook hier te lande meer en meer begint toe te leggen op het droogleggen van gronden, door middel van bedekte afwateringen (*draineerbuizen*), en daarbij veelal te vergeefs wordt omgezien naar een geschikt persoon, aan wien men de leiding van zulk werk kan toevertrouwen, de aandacht der grondbezitters gevestigd op den heer *J. D. Evers*, burgerlijk ingenieur te Delft.

— De gemeenteraad alhier heeft, met 27 tegen 12 stemmen, besloten om den gemeentelijken accijns van het gemaal voor 1857 te behouden. Met 20 tegen 9 stemmen is bepaald om ook den accijns op de brandstoffen te behouden, en alzoo is de begrooting, volgens welke in deze gemeente geen hoofdelijke omslag zal worden geheven, met 20 tegen 9 stemmen goedgekeurd.

— Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden* is gedurende zijn verblijf in Moskou bij gelegenheid der krooningsfeesten steeds met onbeschrijfelijke eerbewijzingen en de meest uitstekende oplettendheden van wege Z. M. den Keizer aller Russen ontvangen, zoo zelfs, dat Z. K. H. door den Czaar, uit die menigte van vorsten daar aanwezig, werd gedesigneerd als de generalissimus, aan wien men de rapporten bij de groote parade van 80,000 man moest overhandigen. Z. K. H. is wijders door den Keizer met het grootkruis der orde van St. Wladimir beschonken. De door het Nederlandsche volk zoo geliefde prins — dáár zoo hoog vereerd — heeft den luister van zijn doorluchtig stamhuis, zoo wel als de waardigheid der natie, ook daar, te midden van de schitterende pracht van *de Morny*, *Granville*, *Esterhazy* en anderen, waardiglijk gestaafd, met vorstelijke vrijgevigheid en onbekrompen mildheid rijke geschenken aan verschillende grootwaardigheidbekleeders en hoofdofficieren doen overhandigen, en ook zijn gevolg indachtig geweest. Onder anderen is de schout-bij-nacht *'t Hooft* door Z. K. H. begiftigd met eene onschatbare rijke pendule van malachiet.
(*A. C.*)

— Den 21sten dezer heeft de commissie voor het adres der Luxemburgsche kamer, In antwoord op de troonrede, in de kamer haar ontwerp voorgedragen. Het is van zeer kernachtigen inhoud; het wijst op den ongunstigen indruk, welken de voorgenomen wijziging der grondwet in het land heeft gemaakt; daardoor worden de kostbaarste staatkundige regten des volks aangerand. De Luxemburgers zijn steeds hunnen Vorst trouw geweest; de prins stedehouder heeft herhaaldelijk gewezen op hunne wijsheid en gematigdheid: derhalve kan men zich de gronden niet verklaren, die de regering bewogen hebben om de constitutionele waarborgen te willen onderdrukken. De Duitsche bond eerbiedigt in vele andere staten de vrije instellingen, o. a. ook in Limburg, dat met Luxemburg onder éénen scepter staat. Men wil niet beweren dat de instellingen volmaakt zijn, maar hare gebreken kunnen door wettelijke maatregelen verholpen worden; daartoe was geene herziening der grondwet noodig, deze moet het karakter van stabiliteit hebben. Slechts een onverdiend wantrouwen jegens het volk kon het werk aangeraden hebben, hetwelk aanleiding geeft tot onrust en bezorgdheid. Ten slotte wordt de hoop uitgedrukt, dat het aan de bemiddeling van den prins stedehouder gelukken zal te verhoeden, dat in Luxemburg een stelsel ingevoerd worde, aan de zeden des volks vreemd en strijdig met zijne beschaving.

Het adres is eenparig door alle leden der commissie aangenomen. De openbare meening is ontstemd, en zelfs het dagblad, dat vroeger de regering ondereteunde heeft met haar gebroken.

Het wets-ontwerp tot herziening der grondwet zal in de kamer geene zes stemmen bekomen en de aftreding van het ministerie wordt te gemoet gezien; aan een staatsgreep slaat men geen geloof.

Algemeen gelooft men, dat de heer *v. Scherff* zijne ambtgenooten tot dezen stap heeft gebragt, om zich van hen te ontslaan en meester van den toestand te worden.

— Men leest in de *Staats-Courant*:

Volgens een van den gouverneur der kolonie Curaçao ontvangen berigt vereischt de grondslag, in 1844 voor de heffing der belasting op de onroerende eigendommen vastgesteld, herziening, uit hoofde der vooral sedert 1848 toegenomene waarde dier eigendommen. Dagelijks ziet men ter hoofdplaats nieuwe woningen verrijzen, andere verbeteren of vergrooten. Evenzoo is het met de plantagiën gelegen. In den omtrek van Willemstad, Otrabanda, Pietermaai en Scharlo vindt men thans geen plekje gronds meer openliggen; al de emplacementen, zelfs de minst voordeelige in ligging en plaats, zijn of worden daartoe benuttigd, en het bestuur ontvangt dagelijks aanzoek om afstand van gronden tot het opbouwen van nieuwe woningen. Huizen, die vroeger *f* 1000 à *f* 1500 waard waren, worden thans voor *f* 4000 en meer verkocht, en in evenredigheid is derzelver huurwaarde gestegen.

Het ingevoerde, meer vrijgevige handelsstelsel mag zeker als de hoofdoorzaak dezer ontluikende welvaart aangemerkt worden; want hoezeer de grond van Curaçao even dor en onvruchtbaar gebleven is, biedt daarentegen de gunstige ligging der schoone haven van dat eiland eene uitmuntende gelegenheid aan voor eene ruime toepassing van het bedoelde stelsel.

— De *Surinaamsche Courant* bevat eene publicatie van den 30sten Augustus, waarbij afgekondigd wordt 's Konings besluit van den 1sten Julij 1856, houdende wijzigingen en uitbreiding van de reglementen op de behandeling der slaven.

AMSTERDAM, 23 October.

Het ontwerp-adres van burg. en weth. dezer stad aan den Koning, om de rijksbelasting op het personeel aan de gemeenten af te staan, waarvan dezer dagen melding is gemaakt, is gisteren in den gemeenteraad in behandeling gekomen, en na gehoudene beraadslagingen met 25 tegen 1 stem aangenomen.

— Met leedwezen verneemt men, dat de zoo begaafde als teregt hooggeachte volksdichter *H. Tollens C.zn.*, Dingsdag den 21sten dezer, op zijn buitenverblijf bij Rijswijk, plotseling, onder het lezen eener drukproef, is overleden.

KAMPEN, 23 October.

De kamer van koophandel en fabrijken te dezer stede heeft besloten een adres aan de hooge Regering in te dienen ter mededeeling van bedenkingen tegen het verleenen eener concessie voor den aanleg van eenen spoorweg van Utrecht over Amersfoort langs de Zuiderzee naar Zwolle met eene vaste brug over den IJssel bij Katerveer.

— Men deelt ons mede, zegt de *Ensch. Ct.*, dat er opmetingen plaats hebben tot het bepalen der rigting van een spoorweg van Zevenaar op Enschede en van daar naar Rheine; reeds moet men van Zevenaar gevorderd zijn tot Neede.

HARLINGEN, 22 October.

Bestaat reeds sedert lang het wereldberoemde Planetarium van *E. Eisenga* te Franeker, en vervaardigde voor eenige jaren de heer *C. J. v. d. Meulen* te Sneek het schoone Tellurium Lunarium Planispharium — gisteren werd alhier een derde kunststuk van dien aard, in onze provincie vervaardigd, ten toon gesteld. Het mogt den heer *A. D. Labes*, na een vierjarige inspanning, gelukken, een miniatuur Planetarium daar te stellen, dat eene waardige plaats naast de bovengenoemde bekleedt, en dat als kunstgewrocht lof en bewondering verdient.

Vier jaren waren noodig om dat kunstgewrocht in het aanzijn te roepen, dat sedert de ineenzetting nog in niets van de berekening is afgeweken. En dat door een jeugdig man van 25 jaren, die nimmer eenige wetenschappelijke opleiding genoten heeft, en die in zijne werkzame betrekking, de snipperuren moest waarnemen om aan zijn doel te arbeiden. Waarlijk, wij durven zijn' naam noemen bij die zijner voorgangers, en hopen, dat een talrijk bezoek hem eenige voldoening moge verschaffen voor de moeite aan dat gewrocht zijner studie, vlijt en geduld besteed.

GRONINGEN, 25 October.

Bij kon. besluit van den 19den dezer zijn benoemd: tot schepper van de schepperij van Woldendorp, en gevolgelijk tot lid van de directie van het Termunter zijlvest, de heer J. G. TOXOPEUS; en tot leden der directie van het Tienkarspelen-zijlvest, voor het karspel Sellingen, de heer L. J. MEENDRING; voor het karspel Bellingwolde, de heer G. H. DIDDENS.

— De hier gehoudene collecte van turf voor de armen heeft de som van *f* 4777,20 opgebragt, behalve nog eenige restanten. Ruim 50 personen meer hebben aan deze collecte deelgenomen dan in het vorige jaar.

— Met genoegen vernemen wij dat de schilderij *de Voddenraapster*, die dezen zomer op de tentoonstelling alhier zoo veler aandacht trok, — zijnde het kunstgewrocht van onzen verdienstelijken stadgenoot, den heer J. ENSING, — nu onlangs op de tentoonstelling te Amsterdam geplaatst, al dadelijk door een voornaam kunstkenner is aangekocht.

— Wij vernemen dat gedurende dezen winter maandelijks weder eene openlijke vergadering zal gehouden worden van de afdeeling Groningen der Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van den sterken drank. 't Is de hartelijke wensch van 't bestuur dezer afdeeling, dat zeer velen deze vergaderingen zullen bezoeken, waar men gewis de gelegenheid zal vinden, vele der bezwaren, die men nog tegen de afschaffingszaak mogt hebben, te zien oplossen.

— Naar men verneemt, is gisteren door de regtbank alhier bevel van gevangenneming verleend tegen eene alhier woonachtige vrouw S. J., en is deze dien ten gevolge in het huis van verzekering alhier gebragt, als verdacht van in den nacht van Woensdag op Donderdag arglistig te hebben weggenomen eenige goederen, welke lagen te bleeken op eene achter de behuizing van de weduwe WESTERS gelegene bleek en aan die weduwe toebehoorende. Prijzenswaardig mag voorzeker onze politie worden genoemd, dat zij de daders van diefstallen, in den laatsten alhier gepleegd, zoo niet op heeter daad, dan toch dadelijk na het plegen der feiten in handen weet te krijgen.

— Ook de oude man RIEPKE BEUKEMA, bij velen in de provincie bekend als overzetter over 't Reitdiep, bij *Stoepen*, is aan de cholera bezweken. De man die van dit huisgezin nu nog overig is, zag binnen eenige dagen zijne vrouw en vier kinderen met zijnen schoonvader ten grave dalen.

Ook te *Oldehove* is gisteren, naar wij met leedwezen vernemen, de cholera asiatica uitgebroken en de door haar aangetaste man dezen nacht reeds overleden. Daar er uit overdreven en onverstandige vrees voor deze ziekte niemand te bekomen was om het lijk te kisten, heeft men te dien einde uit deze stad hulp aangevraagd en gekregen.

— Te Zuidlaren heerscht de besmettelijke longziekte thans nog op drie stallen; drie runderen zijn aan deze ziekte nog lijdende en drie in de laatste dagen gestorven, het ingeënte vee blijft bij voortduring bevrijd.

— Volgens eene raming van den oogst over 1856 in Nederland, in vergelijking met den gemiddelden oogst in gewone jaren, opgemaakt door een aantal der zake kundigen uit alle oorden van ons land, was de opbrengst per bunder in Nederlandsche mudden:

GRANEN.	Gemidd.	in 1856.	PEULVRUCHTEN, ENZ.	Gemid.	in 1856.
TARWE.			BOONEN.		
Op de Klei........	23	25	Op de Klei........	26	27
» het Zand.......	21	23	» het Zand.......	23	24
Over 't geheele Rijk.	23	25	Over 't geheele Rijk.	25	26
ROGGE.			ERWTEN.		
Op de Klei........	26	29	Op de Klei........	23	23
» het Zand.......	21	23	Over 't geheele Rijk.	22	23
Over 't geheele Rijk.	23	25	AARDAPPELEN.		
GERST.			Op de Klei........	116	148
Op de Klei........	39	43	» het Zand.......	138	168
» het Zand.......	27	29	Over 't geheele Rijk.	129	159
Over 't geheele Rijk.	33	36	KOOLZAAD.		
HAVER.			Op de Klei........	22	19
Op de Klei........	44	48	» het Zand.......	23	22¼
» het Zand.......	32	35	Over 't geheele Rijk.	22	19
Over 't geheele Rijk.	37	41	Ned. Pd. VLAS.		
BOEKWEIT.			Op de Klei........	521	598
Op het Zand.......	22	20	» het Zand.......	455	475
» » Veen.......	13¼	12	Over 't geheele Rijk.	497	561
Over 't geheele Rijk.	21	19			

De groote komeet, wier verschijning men thans verwacht.

Reeds sedert lang is er in dagbladen en tijdschriften gesproken van eene groote komeet, wier verschijning omstreeks dezen tijd wordt te gemoet gezien, en is dezer dagen zelfs uit Amerika, doch zeer zeker te voorbarig, geschreven, dat die komeet daar reeds aan den hemel zigtbaar was. Uit de tallooze onderzoekingen van sterrekundigen is het namelijk hoogst waarschijnlijk geworden, dat de kometen of staartsterren die in de jaren 1264 en 1556 zigtbaar waren, hetzelfde ligchaam zijn geweest, 't welk in dien tusschentijd ééne omwenteling om de zon had volbragt. De omloopstijd zou alzoo omstreeks 292 jaren bedragen, en hierop afgaande, werd langen tijd de terugkeer van dat hemelligchaam tegen het jaar 1848 te gemoet gezien.

En ofschoon nu dat jaar reeds sedert lang is voorbijgegaan, bestaat er nog geene billijke reden om aan hare spoedige wederverschijning te wanhopen. Het is toch uit eene schoone verhandeling van onzen landgenoot, den heer B. BOMME te Middelburg, (in 1850 uitgegeven door de eerste klasse van het toenmalig Kon. Ned. instituut) gebleken, hoe groot de storing moet geweest zijn die door de aantrekkingskracht der planeten aan den omloopstijd van genoemde komeet van 1264 en 1556 — altijd in de vooronderstelling dat dit hetzelfde ligchaam is geweest — werd toegebragt. Volgens zijne berekeningen, zal, ten gevolge van dien storenden invloed, de komeet, die reeds tegen het jaar 1848 werd verwacht, eerst tusschen Augustus 1858 en Augustus 1860 tot haren kortsten afstand van de zon terugkeeren.

De berekeningen van den heer BOMME, hoe naauwkeurig op zich zelve en hoe verdienstelijk hij zich ook daardoor voor de wetenschap heeft gemaakt, steunen intusschen niet op een' vasten grondslag. De storing die eene planeet op een bepaald tijdstip aan eene komeet toebrengt, hangt van den afstand af, waarop zij van dat ligchaam verwijderd is. En aangezien de loopbaan der komeet noch in 1264 noch in 1556 naauwkeurig was bepaald, moest ook in de berekende afstanden eene onzekerheid overblijven, die weder de daaruit afgeleide storingen onzeker maakte. Het is daarom zeer mogelijk, dat de wederverschijning der komeet ons spoedig zal verrassen, maar even mogelijk, dat zij nog drie of vier jaren zal vertoeven.

Terwijl de sterrekundigen nu, zoo goed voorbereid als het mogelijk scheen, de komst dier komeet verbeiden, is er zeer onlangs op het onverwachtst door den sterrekundige LITTROW te Weenen een werkje ontdekt, dat eene tot hiertoe volstrekt onbekende, lange reeks van waarnemingen omtrent de komeet van 1556 bevat. Thans eerst is een beslissend onderzoek omtrent de loopbaan dier komeet mogelijk, welke taak eerlang aan het observatorium te Leiden zal zijn ten uitvoer gebragt.

Het bovenstaande hebben wij ontleend aan een hoogst lezenswaardig artikel van den Leidschen hoogleeraar F. KAISER, te vinden in de elfde aflevering van het Album der Natuur, waar dit onderwerp in het breede wordt behandeld en waarheen wij dus onze lezers die hiervan meer wenschen te weten, verwijzen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 25 October.

De *Moniteur* deelt heden alle documenten mede welke door graaf *Walewski* over het geschil van Napels zijn gevoerd. De Fransche gezant te Napels, baron *Brenier*, heeft den 21sten dezer zijne laatste instructiën aan de regering aldaar medegedeeld en heeft thans met het geheele gezantschapspersoneel Napels verlaten.

MADRID, 24 October.

De regering heeft aan al hare gezanten in het buitenland aanschrijving gedaan, dat zij aan alle Spaansche uitgewekenen hunne paspoorten moesten ter hand stellen, waarmede zij in hun vaderland kunnen terugkeeren. Ook de Carlisten zijn onder dezen maatregel begrepen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 25 *October*.

NEDERLAND Werk. Schuld..................	à 2½ pCt.	61$\frac{11}{16}$.
Dito Dito	» 3 »	—
Dito Dito	» 4 »	93⅛.
OOSTENRIJK Metalliek..................	» 5 »	73.
Dito 1851 en 1852..................	» 2½ »	37$\frac{13}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B..................	» 5 »	82$\frac{7}{16}$.
Dito Nation. Metall..................	» 5 »	74½.
SPANJE Onbep. St..................	» 1¼ »	23$\frac{9}{16}$.
Dito Binnenl..................	» 3 »	37⅝.
PORTUGAL..................	» 3 »	43$\frac{3}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816..................	» 5 »	102.
Dito Dito 1828 en 1829..................	» 5 »	—
Dito bij *Hope*..................	» 4 »	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4 »	83.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5 »	—
Dito..................6de serie	» 5 »	94¼.

LONDEN, 25 *October*. Consols 92¼.

PARIJS, 25 *October*. Fransche 3 pCt. 66.35.

WEENEN, 25 *October*. Metalliek 5 pCt. *f* 81⅞. Nat. Leening *f* 83¼. Wissel op Londen *f* 10.18. Zilver *f* 7¾.

KERKNIEUWS.

Bij kon. besluit van den 17den, zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten, bij de Herv. gemeenten: van Harderwijk, op A. A. MOERMAAR te Scheveningen; van Cillaarshoek, op A. STUFFKEN, kandidaat; van Watergang, op A. J. BERMAN, kandidaat; van Purmerende, op A. VAN TOORENENBERGEN te Hendrik-Ido-Ambacht; van Zaandijk, op P. VAN LIMMIK te Eemnes Binnendijks; van Utrecht, op H. J. ADRIANI te Haarlem; van Bergum, op H. J. E. VAN HOORN, kandidaat; van Wijnaldum, op M. VAN DER TUUK VAN SLOOTEN, kandidaat, en van de Doopsg. gemeente te Woudsend, op J. D. VAN DER PLAATS te Hindeloopen.

— Te 's Gravenhage zal de Herv. gemeente eerlang in het bezit geraken van een elfden predikant, zullende ½ van het traktement door den staat en ½ uit kerkelijke fondsen voldaan worden. — Te Kampen zal weldra een vijfde predikant beroepen kunnen worden, en wel hoofdzakelijk ten behoeve van het instructie-bataljon; daarom heeft de minister voor de zaken der Herv. eeredienst de som van *f* 400 en die van oorlog eene gelijke som toegestaan, zoodat het traktement te zamen zal bedragen *f* 800. De andere heeren predikanten hebben ieder *f* 1600. — Te Zwolle is sedert lang sprake van het beroepen van een zesden predikant.

CORRIGENDA.

In ons laatste verslag van de vergadering der prov. staten hebben wij den heer HOMAN laten zeggen, dat er te Delfzijl een schip met 1500 last was gelost. Dit is, gelijk bij eenig nadenken wel ieder zal inzien, onjuist. Die spreker heeft in substantie gezegd, dat de schoonerbrik *de Lauwerzee* had aangebragt omstreeks 125 last bestemd voor Groningen; dat dit schip die goederen tot Groningen zoude hebben doorgevoerd, zonder ligterloon te betalen, indien het kanaal in behandeling had bestaan; dat welligt dit jaar op Delfzijl voor dezelfde bestemming waren gedirigeerd ongeveer 1500 last, en dat vermoedelijk die handel nog meer belangrijk zoude zijn geweest bij meer geschikte gelegenheid.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 22 Oct., *Cruys* Stad Nijmegen, Akyab; — 23 *Klasen* Elisabeth, Petersb.; *Bekkering* Beerendina Hugues, Koningsb.

TEXEL 22 Oct., *Piebes* Elisabeth, Frederikstad; — 23 *Visser* Eliza, Suriname; *Bus* Voorwaarts, Rangoon; *Puister* Fennegina, Lissabon; *Smit* Garonne, Liverp.; *Vos* Cornelia, St. Davids.

VLIE 20 Oct., *Pekelder* Heidewika Gezina, Dantzig; *Schoe* Amicitia en *de Jonge* Goede Verwachting, Frederikstad; — 21 *Mulder* Geertruida Lammegina, Petersb.; *de Boer* Alida Elisab., Memel; *de Haan* Aurora, Koningsbergen.

VLISSINGEN 20 Oct., *Schuur* Zwaantina, Petersb.

TREBISONDE 29 Sept., *Olivier* Economist, Amst., alles wel.

GALATZ 30 Sept., *de Koning* Jonge Adriana, Konst.

CORFU 5 Oct., *Bakker* Maria, Amst.

GIBRALTAR 12 Oct., *Dijkema* Broedertrouw, v. Genua n. Brazilië; — 14 *Beekhuis* Margaretha, Harlingen.

LISSABON 11 Oct., *de Vries* Compact Goede Trouw, Cardiff.

Op de LOIRE 18 Oct., *Blouw* Annechiena, Amst.

GEND 21 Oct., *Pott* Anna Arendina, Riga.

LONDEN 18 Oct., *Mets* 4 Gebroeders, Petersb.; — 20 *Drewes* Hendrika, Koningsb.

Bij DUNGENESS 18 Oct., *Jansonius* Pelikaan, v. Amst. n. Konst.; — 20 *Terbrugge* Vrede, v. Rott. n. Cardiff.

TORBAY 17 Oct., *Zuiderduin* Clara Wilhelm., v. Amst. n. Venetië; heeft den 20sten dito de reis voortgezet.

DARTMOUTH 21 Oct., *Weitinga* Amst., v. Lissabon n. Amst.

Bij GOUDSTAART 20 Oct., *v. d. Burg* Willem III, v. Akyab n. Amst.

CARDIFF 19 Oct., *Lammerts* Jhr. Mr. v. d. Wall v. Puttershoek, Dordrecht.

LIVERPOOL 20 Oct., *Collenteur* Vr. Maria, Venetië.

NORTH SHIELDS 19 Oct., *de Jong* Mina, Hull; — 20 *Ebes* Grietje, Harlingen; *Stenger* Geziena Margaretha, Petersb.

BREMERHAVEN 19 Oct., *Panjer* Vr. Wijka, Amst.

HARBURG 22 Oct., *Brongers* Sophia, Malaga.

GOTHENBURG 13 Oct., *da Costa* Christina, Bahia; — 16 *Oostra* Annechiena, Cappeln; — 18 *van Sluis* Annechiena, Bremen.

KOPPENHAGE 17 Oct., *Puister* Rieka, Newc.

TRAVEMUNDE 22 Oct., *Atzema* Eelbrandina, Petersb.

SWINEMUNDE 18 Oct., *van Borkum* Geerdina Cornelia, Amst.; — 20 *Kroll* Wilhelm. Johanna, Rügenwalde.

DANTZIG 19 Oct., *Visser* Cathar. Maria, Amst.; *Vlas* Marianne, Rott.; *Holstein* Vriendschap, Harl.; *Boswijk* Afina Smit, Aberdour; *Boll* Vr. Martha, Flensburg; *de Grooth Bakker* Catharina, Rostock; *Bernardus* Agatha Hendrika, Rott.

PILLAU 19 Oct., *Oostema* Hunsingo, Newc.; — 20 *Struik* Dankbaarheid, Londen.

MEMEL 18 Oct., *Leuning* Battruida Battruida, Rendsburg.

KROONSTAD 17 Oct., *Dijk* Barend, Amst.

BOLDERAA 16 Oct., *Niehof* Jantina Jetakelina, St. Valery.

SANDHAMN 16 Oct., *Boon* Jantina en 17 *Kuiper* Engelina Petron., Petersb.; *Bekkering* Gesina, Koningsb.

Vertrokken.

AMSTERDAM 23 Oct., *Leverstein* Margaretha Maria, avont.

VLIE 21 Oct., *van der Star* Maria, Stettin; *Visser* Vr. Ida, avont.

MAASSLUIS 22 Oct., *Dijk* Cornelia, Nantes.

VLISSINGEN 20 Oct., *Engelsman* Vlijt, Lissabon.

RICHMOND 27 Sept., *Wessels* Kosmos, Bremen.

TRIEST 16 Oct., *Nolles* Calypso, Giova.

LISSABON 11 Oct., *de Groot* Jacoba Johanna, North Shields.

LIVERPOOL 20 Oct., *Kruisinga* Sphynx, Triest.

BREMERHAVEN 19 Oct., *Helmers* Maryland, Baltimore; — 20 *de Jonge* Alida Gesina, Gron.; *Sanders* Philadelphia, n. Philadelphia.

KIEL 20 Oct., *Scherpbier* Elsje, Dantzig.

DANTZIG 18 Oct., *Egberts* Sjamke, Rott., *Kuipers* Vrouw Maria, Delfshaven.

MEMEL 10 Oct., *de Grooth* Georg, Harl.

KROONSTAD 14 Oct., *Bakker* Jonge Lieffert, *v. d. Wijk* 3 Gebroed. en *de Jonge* Ettina, Londen; *Aggen* Louisa Helena, *Rijnberg* Nachina Lammegina en *Giezen* Juffer Hillegonda, Elseneur; — 15 *van Wijk* Jenny en *Koops* Lammegina, Amst.; *Vlas Pot* Gesina Mensinga, Stockh.; *Bekkering* Ulrika, *Everts* Gesina Catharina, *Abrahamsen* Christ. Marg. en *Potjer* Cathar. Jantina, Elseneur.

BOLDERAA 16 Oct., *Hagedoorn* Cornelia Catharina, Holland; — 17 *Potjewijd* Alida Petronella en *Eilerts* Anna Henriëtte, Elseneur; *Doewes* Tjetska, België.

HOLTENAU 19 Oct., *Waterborg* Catharina, Amst.; — 19 *Tunteler* Christina, Leer; — 20 *Scholtens* Hillegina, Amst.

RENDSBURG 17 Oct., *Konterman* Vr. Renske, Dantzig; *v. Klooster* Gesina, Rotterd.; *Koning* Jonge Willem, Sleeswijk; *Folders* Weldaad, Dantzig; — 19 *Feiken* Alida Adriana, Bremen; *de Haan* Agnetha Juliana en *Kramer* Annette Catalina, v. Koningsb. n. Amst.

In lading.

VENETIE 14 Oct., *de Haan* Adelaide, Antw.; *van Driesten* Jantje Berg, Londen.

LONDEN 18 Oct., *Verschoor* Beatrix, Adelaide; *v. d. Leij* Albert v. Panhuys, Genua; — 20 *van Vliet* Courier, Rott.

LIVERPOOL 18 Oct., *Schut* Eppo Hendrik, Rott.

STOCKHOLM 14 Oct., *Mulder* Feika Jantina, *de Grooth* Johanna Maria en *Mellema* Hermanus Hesselaar, de Oostzee.

Zeilklaar.

WILMINGTON 30 Sept., *Kramer* Coronie, Rotterdam.

LIVERPOOL 20 Oct., *Verloop* Jan Pieterss. Koen, Bat.; *Potjewijd* Agatha Geertruida, Bilbao.

STOCKHOLM 15 Oct., *Kolkman* Geertruida Margaretha, de Oostzee.

GRONINGEN, 25 *Oct.* Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Berendina, kapit. *J. G. Bossinga*, van Wildervank, met haver naar Gloucester.

ZOUTKAMP, 24 Oct. Binnengekomen 22 Oct., *Bakker* Reina, Newc.; 23 *Reijer* Jacobus Begemann, Sunderland.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

19 Oct. *Kramer*, Catharina, v. Papenburg n. Riga, m. ballast.
Gerritsma, Jonge Gerrit, v. Stettin n. Randers, m. hout.
20 — *Boswijk*, Hendrika, v. St. Davids n. Dantzig, m. steenk.
Ruygh, Morgenster, v. Riga n. Amst., m. hout.
Pott, de Spruit, v. Riga n. de Maas, m. granen.
Brouwer, Aurora, v. Riga n. Antwerpen, m. vlas.
Kappen, Jonge Willem, v. Riga n. Londen, m. hennep.
Kuiper, Cath. Johanna, v. Petersb. n. Rott., m. talk.
Mellema, Jacobus Antonie, v. Riga n. Amst., m. hout.
de Grooth, Georg, v. Memel n. Harl., m. hout.
Vos, Jantina, v. Petersb. n. de Noordzee, m. rogge.
Harkema, Valerius Lodewijk, v. Londen n. Oostzee, m. ball.
v. d. Veen, Johanna Gesina, v. Riga n. Gent, m. balken.
Kal, Koophandel, v. Pernau n. de Maas, m. rogge.
Kruithof, Albert. Peterina, v. Antw. n. Koningsb., m. stukg.
Freij, Annechina, v. Middlesbro n. Koningsb., m. cokes.
de Boer, Zwaantina Hendrika, v. Riga n. Gent, m. vlas.
Dijkstra, Drie Zusters, v. Pernau n. de Maas, m. rogge.
Heckema, Wiea Geziena, v. Petersb. n. Delfzijl, m. lijnzaad.

De wind den 19 Oct. Z.Z.W., N.O.; den 20sten Z.O., O.Z.O.; den 21sten Z.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 23 Oct., *Kayser* de Zeemeeuw, Padang; — 24 *Feijes* de Jonge Klaas, Stokton; *Oorburg* Hendrika Elbida, Dantz.; *Schoe* Amicitia, Frederikstad.

VLIE 22 Oct., *Brouwer* Elisabeth, Memel; *Kroon* Harmina, Dantz.; *de Boer* Willem I, Frederikstad.

HELVOET 23 Oct., *Hooglandt* Caesar, Soerabaya, is op het Scheelhoek aan den grond vastgeraakt.

Bij FALMOUTH 20 Oct., *Meijer qq.* Decima, v. Old Calabar n. Amst.; — 22 *Leeflang* Stella Maris, v. Akyab n. Schiedam.

Bij PLYMOUTH 20 Oct., *Nenneboog* Zeester, v. Jamaica n. Bremen.

CARDIFF 22 Oct., *Boerhave* Arendina, Cork.

HARTLEPOOL 21 Oct., *van Eijk* Ariana Francisca, Vlissingen.

HULL 21 Oct., *Romkes* Johanna Carolina, Koningsb.

NANTES 21 Oct., *Blaauw* Anna Gesina, Amst.

BILBAO 15 Oct., *Schaap* Pieter Bentum, Liverpool.

SWINEMUNDE 20 Oct., *Mos* Adriana, Amst.

PILLAU 21 Oct., *Valomstra* Alida, Hamburg.

Vertrokken.

AMSTERDAM 23 Oct., *Visser* Lucie, Bremen; *Otten* Joh. Jacoba, Halte; — 24 *Huisman* Aurora, Bremen.

TEXEL 23 Oct., *Dijker* Henriette, Newc.; — 24 *Beckering* Prov. Drenthe, Bat.

MAASSLUIS 23 Oct., *Schoon* Joanna Geerdina, Newc.

PILLAU 21 Oct., *Blecker* Zwaantje Corn., Amst.

QUEENSTOWN 20 Oct., *Wanhaak* Oostzee, Liverp.

TRESCO, 17 Oct. Het schip Grietje Weemhoff, v. Cardiff n. Rott., den 15den gestrand, is weder in vlot water gebragt en naar St. Mary's vertrokken, om onderzocht en gerepareerd te worden.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 24 October. Naar Newcastle 13 sh. en 10 pCt. p. 10 quarters haver. Naar België en Holland hebben zoo goed als geene verzendingen plaats.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 24 *October*.

TARWE. ℔	GERST.	
Oude 70 ℔ *f*	N. Winter 52 ℔ *f* 5,50	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,70
N.Oml.1856 68 - 10,10	- 54 - - 6,00	- - 42 - - 3,90
- - 70 - - 10,85	- 56 - - 6,40	- - 44 - -
- - 72 - -	Zomer 54 - - 5,60	BOONEN.
- Old. 66 - - 8,85	- 56 - - 6,00	Paardeb. *f* 6 a *f* 7,50
- - 68 - - 9,85	Knobbe 60 - - 6,75	Gr. Erwt. *f*
- - 70 - - 10,60	- 62 - - 7,15	Graauwe dito *f*
- - - -	HAVER.	
ROGGE.	N. Dikke 36 ℔ *f*	ZADEN, ENZ.
N. Inl. 62 ℔ *f* 6,90	- 38 - -	Old. Koolz. *f* 10, *f* 13, *f* 15
- 64 - - 7,50	- 40 - - 4,00	Oml. dito *f* 10, *f* 13, *f* 15,75
- 66 - - 8,10	- 42 - - 4,20	Zomerzaad *f* 9, *f* 11,50
Oude 66 - - 8,10	- 44 - - 4,40	G. Mosterdz. *f* 8, *f* 12
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,60	Lijnzaad *f*
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f* 5,90	- 48 - - 4,80	Dederzaad *f* 8, *f* 9,50
- - 62 - - 6,40	- 50 - - 5,00	Gr. Gort *f* 10,75, *f* 11
- - 64 - - 6,90	N.W. Voer 36 - - 3,40	Parel dito *f* 13,50, *f* 15,50
- Zw. - 60 - - 5,80	- - 38 - - 3,60	Raapolie per vat *f* 48,50
- - 62 - - 6,30	- - 40 - - 3,80	
64 - - 6,80	N. Zw. - 36 - - 3,30	
- 66 - -	- - 38 - - 3,50	

De handel in granen was heden over 't geheel lusteloos en tot genoteerde verlaagde prijzen nog bijna zonder koopers. — Tarwe 40 cent, Rogge en Boekweit 20 cent lager bij gerijven gedaan. — Gerst tot 25 cent lager alleen aan pelders verkocht, bij eenig partij genoegzaam zonder koopers. — Dikke Haver iets trager; Voer 10 cent en Zwarte 20 cent lager aangeboden. — Boonen als voren. — Zaden wederom bijna niet in omgegaan. — Gort stil.

ROTTERDAM, 23 *Oct.* Tarwe: 155 ℔ Rostock. *f* 440. — Lijnzaad: 114, 115 ℔ Odessa *f* 395; 108, 109 ℔ Riga *f* 308; 106, 107 ℔ dito *f* 303.

LEEUWARDEN, 24 *Oct.* De aanvoer van Tarwe was heden gering, en meestal in de zeer ligte soorten, welke, bij beperkte vraag, lager werd verkocht; ordinaire *f* 10 a *f* 10,25 en geringere *f* 9,50,75; Roode mede weinig aan, knappe *f* 11,25,60 en ligtere *f* 9 a *f* 10. — Rogge ruim aangeboden en lager verkocht, Arch. *f* 8,10,30; Inl. *f* 8,25,65. — Boekweit ruimer aangeboden en tot lagere prijzen verkocht, Vries. Zand *f* 6,90 a *f* 7,60. — Winter-gerst weinig aan en tot vorige prijzen gezocht, *f* 6,25,60, ligtere soorten zonder kooplust. — Haver met vrij goeden aanvoer ongeveer als voren, fijne *f* 4,50,75; voer *f* 3,50 a *f* 4,20; geringere soorten van *f* 2,80 tot *f* 3,30.

AMSTERDAM, 24 *Oct.* Tarwe bij gerijven als voren, verkocht: 127 ℔ b. Pools. *f* 465; 126 ℔ dito *f* 453 aan de Zaan. — Rogge bij partij lager afgegeven: 120 ℔ Amerik. *f* 255 bij partij; 117 ℔ Petersb. *f* 230 bij partij; 118 ℔ Arch. *f* 240, *f* 242 bij gerijven. — Gerst lager verkocht: 99 ℔ Vries. Wr. *f* 205. — Haver flaauw en niet dan lager te verkoopen. — Boekweit, door het geringe debiet bij de Grutterijen, slap en weinig begeerd; heden vernieuwd *f* 10 lager afgedaan; 117 ℔ Gordijker *f* 240.

Koolzaad onveranderd: op 9 vat in Oct. 85½ p. vl.; Nov. 86 p. vl.; April 84 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering weder williger: op 6/w. *f* 52,50; vlieg. *f* 51; Nov. *f* 50,75 a *f* 51 a *f* 50,50; Dec. *f* 50—*f* 50 a *f* 49,75; Mei 1857 *f* 47,25 a *f* 47,50. — Lijnolie dadelijk en op levering mede hooger betaald: op 6/w. *f* 46,25; vlieg. *f* 45,50 a *f* 45,75; Nov. *f* 43,50 a *f* 44; Dec. *f* 41,50 a *f* 41,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46.

LONDEN, 22 *Oct.* De graanmarkt was heden weinig bezocht en, met uitzondering van goede vraag naar harde Kubanka Tarwe voor uitvoer, ging in geen der artikelen iets van belang om, blijvende de prijzen nominaal dezelfde als l.l. Maandag.

Van den 24sten. Granen met matigen aanvoer en weinig handel onveranderd.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 24 *October*. De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort *f* 44,50; 2de soort *f* 42.

LONDEN, 21 *Oct.* Boter: Beste Friesche 116 a 118 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 24 *Oct.* De markt was heden schraal voorzien en is bijna niets omgegaan; schapen van *f* 11 tot *f* 15; varkens niet ter markt gevoerd.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 24 *October*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 61¾, 61$\frac{11}{16}$, 61⅞; Dito Dito 3 pCt. 73$\frac{13}{16}$, 73⅞; Dito Dito 4 pCt. 93, 93$\frac{1}{16}$, 93; O. I. Leening 4 pCt. 92½; Amortis.Syndicaat 3½ pCt. 88⅛. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51, 51⅛. — SPANJE, Onb. Stukk. 1¼ pCt. 23½, 23$\frac{9}{16}$; Dito 3 pCt. 41⅝, 41$\frac{11}{16}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 37⅝, 37$\frac{11}{16}$, 37$\frac{11}{16}$; Coupons-Bew. 5$\frac{13}{16}$, 6, 5⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 43$\frac{1}{16}$, 43¼, 43$\frac{3}{16}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 102½; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101¾; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 91¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 83. — POLEN, Cert. 4 pCt. 76½; Dito Aand. met Loting 500 fl. *f* 153¼.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 73$\frac{1}{16}$, 73⅛; Dito Nation. 5 pCt. 74$\frac{9}{16}$, 74$\frac{11}{16}$, 74$\frac{9}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 37⅞, 37$\frac{15}{16}$; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 37⅞, 37$\frac{15}{16}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 82⅝, 82½, 82⅜; Oostenr. Bank-Actiën *f* 1195; Braz. 1843 5 pCt. 97; Mexik. 20$\frac{3}{16}$, ¼; Dito Onb. 20$\frac{3}{16}$, ¼; Gren. 21$\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{3}{16}$; Dito Onb. 21$\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{3}{16}$; Dito Uitg. 6⅞; Ecuador 14⅜; Venez. 32⅞, 33; Dito Onb. 32⅞, 33; Dito Uitg. 14⅛; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 93, ¼; Dito 6de Serie 94¼, ⅛, ¼.

Holl. fondsen waren heden, bij eenige affaire in Integr., nagenoeg als gisteren. — In vreemde effecten was weinig handel of variatie.

Spaansche Cred. *f* 64, *f* 62½; dito bij *Rothsch.* *f* 120; Aand. Beijersche Spoorw. *f* 33½; 7 pCts. Illinois Central 85½; dito Freelands 100.

Koers van het Geld: Beleen. 5; Prolong. 5, ⅛, 5; Disc. 5 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 61⅞ a $\frac{15}{16}$; Spaansche 1¼ pCt. 23½ a $\frac{9}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 37$\frac{11}{16}$; Metall. 5 pCt. 73$\frac{1}{16}$.

ADVERTENTIEN.

De **LESSEN** over **TECHNOLOGISCHE SCHEIKUNDE** zullen beginnen op **Dingsdag den 28sten October** aanstaande, des avonds te zes uur, in het LABORATORIUM der Hoogeschool.

P. J. VAN KERCKHOFF.

De **COMMISSARISSEN** voor de **Spijsuitdeeling aan behoeftigen** te *Groningen* brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING** over den afgeloopen Winter ter inzage ligt van en met DINGSDAG den 28sten October tot en met DINGSDAG den 4den November 1856, in het LOKAAL van de SPIJSUITDEELING, in de Zwanenstraat.

GRONINGEN, 25 October 1856.

Namens de Commissarissen voornd.:
M. BACKER,
Secretaris.

NEDERLANDSCHE VEREENIGING
TOT
Afschaffing van Sterken Drank.

VERGADERING van de AFDEELING ***GRONINGEN***, op DINGSDAG den 28sten October e.k., 's avonds te 8 uur, in de BENEDENZAAL van 'T CONCERTHUIS.

SPREKER: Ds. **AMSHOFF.**

De Toegang staat voor allen open.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

Mr. J. LOHMAN,
Advokaat te Groningen,
met
J. WANSLEVEN.

LOCHEM, 24 October 1856.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER E. B. JAPPÉ, geliefde Echtgenoot van

Mr. J. P. WILLINGE.

OOSTERHESSELEN, 23 October 1856.

*** Bevallen van eene DOCHTER GEPKE KRUISENGA, geliefde Echtgenoot van

B. DE HAAN, *Desrw.*

GRONINGEN, 24 October 1856.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* de Hoog WelGeboren Vrouwe A. C. DE WENDT ALBERDA VAN EKENSTEIN—WOLDRINGH.

GRONINGEN, 25 October 1856.

Eenige kennisgeving.

₊ Heden overleed plotseling, aan de gevolgen eener hevige beroerte, tot bittere droefheid van mij, mijnen aangehuwden Zoon, en zijne vele vrienden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot G. W. SIKKENS, *Oud-Commies bij het Bestuur van de Provincie Groningen*, in den ouderdom van 62 jaren en ruim vijf maanden, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 36 jaren.
GRONINGEN, 22 October 1856.
J. KUIPER,
Wedw. G. W. SIKKENS.

VERKOOPING

der **belangrijke BIBLIOTHEEK** en der aanzienlijke Collectie **PRAEPARATEN, INSTRUMENTEN, TOESTELLEN, VERSCHEIDENHEDEN, BOEKENKASTEN, ENZ.**, nagelaten door den Heer Dr. *W. VERSCHUIR*, te *Groningen*, op MAANDAG den 3den November 1856 en verv., volgens Catalogus, à 10 Cts. bij R. J. SCHIERBEEK te bekomen.

De GECOMMITTEERDE SCHEPPEREN uit het ZIJLVEST der *DRIE DELFZIJLEN* gedenken, op WOENSDAG den 5den November e.k., te drie uur des namiddags, bij de ZIJLEN te *Delfzijl*, publiek te verkoopen: **TWEE OUDE STORMDEUREN, OUD KOPER** en hetgeen er meer aan AFBRAAK zal worden gepresenteerd.
SLOCHTEREN, 22 October 1856.
De Overste Schepper:
W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN.
De Secretaris:
B. P. CLEVERINGA, J.z.

VERANDERING VAN VERTREKUUR.

De SCHUITEVAARDERS van *Groningen*, varende tusschen ***GRONINGEN*** en ***DELFZIJL***, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat zij van af den **1sten November e.k.** een uur later van **Groningen** zullen afvaren, en wel **des morgens precies te 7 uur**; dat het vertrek des middags van **Delfzijl** evenwel op het gewone tijdstip **(2 uur)** blijft bepaald; terwijl voorts de **WINTERDIENST** zal verrigt worden met hunne welingerigte **BARGE**, bespannen met twee Paarden.
Namens de Schuitevaarders voornoemd:
PH. SINGER,
Boekhouder.

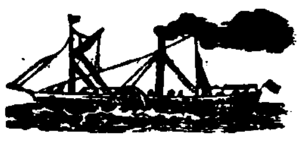

DE STOOMBOOTEN

KRONPRINSESSIN MARIE, KRONPRINZ VON HANNOVER en ***FIVEL***, DIENSTDOENDE van *EMDEN* en *LEER* over *DELFZIJL* op *GRONINGEN*, doen

Maandag den 27sten October

hare laatste TOEREN, en STAKEN van dezen HERFST hare DIENST.

PUBLIEKE VERKOOP,

op MAANDAG den 27sten October 1856, des voormiddags te elf uur, bij E. J. TIDDENS, in het Huis *DE BEURS*, van ongeveer 95 Last **LIJNZAAD**, meer en minder door Zeewater beschadigd, van *Archangel* aangebragt; liggende op het Pakhuis *ZELDENRUST* en aldaar te bezien op den morgen van Verkoop, van 9 tot 10½ uur.

₊ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 29sten October 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:
I. Eene aanzienlijke **HEEREN BEHUIZING**, met fraaijen TUIN er achter, get. M 71, staande en gelegen op eigen grond, Zuidzijde aan het Martini Kerkhof te *Groningen*, hebbende UITREEDE in den Grooten Gang naar de Poelestraat, behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Hoogleeraar TH. VAN SWINDEREN.
II. Eene ruime **BEHUIZING** met BINNENPLAATS, BLEEKVELD, STALLING en VRIJEN ZIJDGANG naar de Straat, get. N 108, zijnde de van ouds bekende **HERBERG *WINSUM* en *OBERGUM***, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, toebehoorende aan de Erven T. T. OOSTENGA.
Om te aanvaarden dadelijk na den toeslag. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, perceel I van 10—3 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris te bekomen, en perceel II des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—5 uur.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op WOENSDAG den 29sten October en volgende dagen, des voormiddags te 10 uur, zullen, vóór en in het *Hotel de Doelen*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eene groote en aanzienlijke partij MAHONIEHOUTEN, EIKENHOUTEN en andere **MEUBELS**, als CANAPÉ, KABINETTEN, CHIFFONIÈRE, SECRETAIRES, COMMODES, PENANTTAFELTJES met Marmeren Blad, onderscheidene TAFELS, STOELEN, LEDEKANTEN, KASTEN enz.
Voorts diverse SPIEGELS, PENDULES, ORNAMENTEN; fraaije LICHTKROON, OVERGORDIJNEN, GLASGORDIJNEN, LAMPEN, KAGCHELS, VLOERKLEEDEN en KARPETTEN; kostelijk TAFELGOED en BEDDELINNEN, PORSELEINEN en andere TAFELSERVIEZEN, fraai GLAS- en AARDEWERK, PORSELEIN; eene groote partij kostelijke BEDDEN en MATRASSEN; — veel en uitmuntend TAFELZILVER; eene aanzienlijke hoeveelheid gewone en fijne WIJNEN; wijders eene groote partij KOPER- en TINGOED, IJZER-, BLIK- en VAATWERK, eene beste MELKKOE en hetgeen meer zal worden aangeboden.
Te bezien Dingsdag bevorens van 10 tot 3 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen, tegen betaling van **tien Cent**, ten voordeele van de **algemeene Armen** der Gemeente *Groningen*.
J. H. GEERTSEMA, C.z.

₊ Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, in de eerste helft der maand JANUARIJ 1857, ten Huize van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:
I. De EIGENDOM van 24 B., 75 R., 50 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Balmahuizen*, onder *Niehove*, Gemeente *Oldehove*, bij RIKKERT JACOBS SCHUIRINGA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *ƒ* 240—00.
II. ADIDEM van 38 B., 12 R., 97 E. LAND, te *Hekkum*, onder *Adorp*, bij GEERT JANS BRAKER onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *ƒ* 240—00.
III. ADIDEM van 29 B., 24 R., 60 E. LAND, te *Zuidwolde*, bij HARM PIETERS PIEL en Vr. onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *ƒ* 152—50 en ¼ Ton Roode Boter.
IV. ADIDEM van 19 B., 72 R., 90 E. LAND, te *Engelbert*, Gem. *Noorddijk*, bij TJAART KLAASSENS GELDERSMA en Vr. onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *ƒ* 130—00.
V. ADIDEM van 12 B., 77 R., 20 E. LAND, te *Uitwierda*, onder *Delfzijl*, en 3 B., 81 R., 70 E., onder *Bierum*, bij TJERK FOKKES DE BOER en Vr. onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *ƒ* 30—00.
VI. ADIDEM van 7 B., 74 R., 60 E. LAND, te *Nieuwolda*, bij GEERT HINDRIKS SCHUURKE en Vr. onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Martini versch., huur van *ƒ* 75—00.
VII. ADIDEM van pl. m. 2 B., 41 R., 90 E. LAND, buiten de Boteringepoort, bij het Reitdiep, ten Oosten van den Dijk onder *Groningen*, bij JAN MEIJER en Vr. onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *ƒ* 48—00.
VIII. ADIDEM van pl. m. 3¼ B. LAND, in de Beerster Wuppinge, onder bekl. in gebruik bij PIETER JANS SMIT en Vr., voor eene jaarl., op Michiel versch., huur van *ƒ* 47—00.
IX. ADIDEM van in naam pl. m. 7½ B. LAND, aan den Ouden Dijk te *Engelbert*, Gem. *Noorddijk*, bij den Heer THOMAS ADRIANUS ROMEIN en Mevr. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *ƒ* 40—00.

Donderdag den 30sten October

1856, des voormiddags te 10 uur, zal er, voor en in de Behuizing bewoond door J. CROESE, Zadelmaker in de Oosterstraat te *Groningen*, ten verzoeke van den Heer Mr. J. S. VAN RONKEL, Advokaat te *Groningen*, publiek worden verkocht, de tot dien Boedel behoorende **ROERENDE GOEDEREN**, als:
Een best EIKENHOUTEN KABINET, DITO SECRETAIRE, RONDE- en UITTREKTAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, GLAS- en AARDEWERK, **BEDDEGOEDEREN**, ENZ. Voorts **ZADELMAKERSGEREEDSCHAPPEN** en **WINKELGOEDEREN**, bestaande in GEREIDEN, HOOFDSTELLEN, LEDEREN KOFFERS, ZWEEPEN, TASSCHEN, KRUID- en HAGELZAKKEN, en hetgeen meer te bezien zal zijn des Woensdags bevorens van 2—5 uur.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Maandag den 3den November

1856, des voormiddags te 10 uur, zullen er in het VERKOOPHUIS in de OOSTERSTRAAT te *Groningen*, publiek worden verkocht, diverse **GOEDEREN**, als:
MAHONIEHOUTEN LINNENKAST, COMMODE, KABINETTEN, LEDEKANT, LESSENAARS, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, KOOK- en andere KAGCHELS, MANS en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, BEDDEGOEDEREN, GOUD, ZILVER en JUWEELEN, waaronder een fraaije gewerkte **ZILVEREN THEEPOT**; — voorts pl. m. 13,000 fijne SIGAREN, en pl. m. 150 Flesch diverse WIJNEN, RUM en BITTER; zullende de Wijn om 3 uur worden verkocht, en alles te bezien des ZATURDAGS bevorens, van 10—12 en van 2—5 uur.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN

Manufacturen.

WOENSDAG den 5den November 1856, des voormiddags te 10 uur en volgende dagen, zal er, voor de Behuizing bewoond door J. VAN HASSELT, aan de Vischmarkt te *Groningen*, publiek worden verkocht: eene aanzienlijke partij **MANUFACTUREN**, bestaande in LAKENS, DUFFEL, BUKSKIN, FLANEL, differente BAAI, PILAU, BROEKSTOF, VESTEN, DOEKEN en hetgeen meer te bezien zal zijn des Dingsdags bevorens, van 10—12 en 2—5 uur.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

GROOTE HOUTBOELDAG,

op WOENSDAG den 29sten October 1856, des namiddags te een uur, ten Huize van den Kastelein L. UDEMA, te *Kloostertil*, nabij *Westerlee*, ten verzoeke van G. W. HOLTMAN, op 15 maanden Crediet, van:
500 EIKEN KISTDEELEN, eene groote partij **STELLEN, SCHAMELS, DISSELBOOMS, PLOEGBOOMS, POSTEN, SPIEKEN, VELGEN**, ENZ.
B. HAITZEMA VIETOR, *Notaris.*

VERKOOPING.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen JAKOB BARTELDS ZANTINGA en deszelfs nagelaten Weduwe wijlen BARBER HANSEN GERBER, Landbouwersche op *Kroonsveld*, onder *Oldekerk*, op ZATURDAG den 8sten November 1856, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Kastelein J. G. BOEREMA, te *Enumatil*, publiek te verkoopen:
I. Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, met groote **HUT** en **STOOKHUT**, ***Kroonsveld*** genaamd, benevens TUIN, HOF en VASTE, ALTIJDDURENDE, ONOPZEGBARE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 51 B., 92 R., 80 E., staande en gelegen te *Oldekerk*, doende jaarlijks op Midw. aan den Heer A. S. LEURINGH, te *Leek*, tot vaste huur de som van *ƒ* 60—00.
De Kooper zal het regt hebben, om het aanwezige HOUT, tegen vast te stellen prijs, over te nemen.
II. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, *OLDEKERK* genaamd, benevens de VASTE BEKLEMMING van 15 B., 65 R., 40 E. daarbij behoorende LANDERIJEN, staande en gelegen te *Oldekerk*, doende jaarl. op Midw. aan de Kerk der Hervormde Gemeente van *Niekerk*, *Oldekerk* en *Faan* tot vaste huur de som van *ƒ* 18—00; kunnende de Meijer jaarlijks wegens grondpacht van eene daarop staande Behuizing beuren de som van *ƒ* 3—00.
III. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, benevens de VASTE EN EEUWIGDURENDE BEKLEMMING van 24 B., 37 R., 30 E. daarbij behoorende LANDERIJEN, staande en gelegen tegenover *de Poffert*, onder *Klein-Oostwold*, doende jaarl. op Midw. aan Mevrouw TJASSENS, te *Groningen*, tot vaste huur de som van *ƒ* 80—00.

De ondergeteekende, volgend schrijven ontvangen hebbende:
De 3°/₀ **OBLIG. PORTUGAL** moeten ter STEMPELING worden opgezonden: ze zijn verdeeld in twee Cathegoriën;
De STUKKEN afkomstig van 5°/₀ PORTUGEZEN bekomen £ 6 (nette 5½) uitgestelde schuld, en die van 4°/₀ PORTUGEZEN bekomen £ 3 uitgestelde, en het gedeelte dat van de 1ste Cathegorie overblijft;
De 1ste Cathegorie kan dadelijk worden opgezonden, en daarbij moet men opgeven voor welke nommers van oude 5°/₀ PORTUGEZEN dezelve bij de conversie zijn afgegeven en alzoo het regt op de meerdere uitgestelde schuld bewijzen;
De overigen kunnen wachten, maar ook gelijktijdig worden opgezonden, naar verkiezing van den houder: —
Vaceert dagelijks ter overneming van gemelde Effecten ten zijnen Kantore.
J. C. VAN HASSELT.

De ondergeteekende ***TABAKSFABRIKANTEN*** te *Groningen* hebben de eer hunne Begunstigers te berigten, dat zij hunnen **TABAK vijf Cent** het **Ned.** ℔ hebben **OPGEZET**, op heden den 25sten October 1856.

J. SCHAAPSCHOR.	W. PAPINK VAN STEDUM.
W. BROUWER.	T. H. PFEIFFER.
HK. K. BROUWER.	J. W. HUISINGA.
J. DE JONGE HOOGLAND.	K. HUISINGA.
WILLEM H. MIEDENDORP.	P. H. PFEIFFER.
F. LIEFTINCK.	DK. VAN HOUTEN, B.z.
TH. NIEMEIJER.	J. SWAAGMAN, J.z.
F. KAMERLING, H.z.	J. GRUNO.
HK. MIEDENDORP.	J. V. HUISINGA.
G. v. B. LIEFTINCK.	H. W. SLOTHOUWER.

De ondergeteekende brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat zij, door AANKOOP **EIGENARES** geworden zijnde van het van **ouds bekende HOTEL**

DE DOELEN

aan de Groote Markt te *Groningen*, en dat Hotel met den **eersten November** 1856 zal aanvaarden, onder de verzekering, dat zij hare beste pogingen zal aanwenden, om zooveel mogelijk in alle opzigten de **goedkeuring** en **tevredenheid** van hare **Gasten** te verwerven, neemt zij de vrijheid zich beleefdelijk in de gunst van het REIZEND PUBLIEK aan te bevelen.
GRONINGEN, 25 October 1856.
M. E. BULSING.
NB. De verkoop der Meubelen, invoege in de Couranten is aangekondigd, zal geen beletsel zijn ter behoorlijke ontvangst en bediening der **Gasten**, welke hunnen intrek in het **Hotel** zullen willen nemen.

MAGAZIJN VAN PIANO'S.

De ondergeteekende berigt het geëerde PUBLIEK, dat hij op nieuw heeft ontvangen een uitmuntend assortement **FRANSCHE PIANINO'S**, uit de gerenommeerde Fabrijken van ERARD, FLEIG & COMP., BLONDEL, LENTZ, BUCH, AUCHER, BORCH, ZIEGLER, ENZ.
Alsmede voorhanden goed geconserveerde **Bespeelde PIANO'S**, tot **voordeelige prijzen.**
H. DE WIT,
Turftorenstraat.

Ondergeteekende maakt aan hare geëerde Begunstigers bekend, dat zij ontvangen heeft de NIEUWSTE MODELLEN van **WINTERHOEDEN, MUTSEN, ENZ.**, waarmede zij zich vriendelijk aanbeveelt.
A. P. DE GEUS, Ebbingestraat.

BESTE

SMIDS- EN KAGCHEL-STEENKOLEN

zijn bij voortduring te bekomen bij
J. J. SCHEEPERS,
hoek van de O. Ebbingestraat
en de Spilsluizen.

VOORDEELIG MELKPOEDER
VOOR VEEHOUDERS.

Dit POEDER is van uitnemende werking bij Melkgevende Koeijen en wordt reeds door vele Veehouders met het meest gewenschte gevolg aangewend. Het werkt *voortreffelijk* bij al de gebreken der Melk, als b. v. **waterige-, slijmige-** of **dradige-, bittere-** en **te spoedig stremmende Melk**, en is vooral een krachtig middel om de **afzondering der Melk op eene milde wijze te bevorderen** (wanneer natuurlijk de geringe Melkafzondering geen eigenlijk gevolg van een' ziektetoestand is), zoodat de Beesten — indien de voeding overigens gepast en toereikend geschiedt — door het gebruik van dit Poeder VEEL BETERE en VEEL MEER MELK geven dan gewoonlijk.
Ook heeft dit POEDER de eigenschap dat het de **maag versterkt** en de **spijsvertering bevordert**, **diarrhae** (doorgang) **stuit** en de BEESTEN **gezond en frisch doet zijn.**
Dit **VOORDEELIG MELKPOEDER**, alsmede het van ouds met lof bekende **DROESPOEDER** van wijlen **H. W. HENTZE**, zijn te bekomen bij den ondergeteekende, die zich in zijn beroep verder aanbeveelt.
BAVINK, *Veearts*,
in de Zwanenstraat, in 't Huis van H. W. HENTZE.

W. Vermaak,

te *Winschoten*, heeft ontvangen: eene groote partij **GOEDEREN**, bestaande in **net bewerkte** DAMES KAPDOOZEN, MAHONIEHOUTEN THEERSTOVEN, TABAKSKISTJES, WERK- en LEPELDOOSJES, KOPEREN THEESTELLEN, FIJN VERLAKTE GOEDEREN, VICTORIA en BRITANNIA METALEN SERVIESEN, STEREOSCOPEN, DAMES KAMMEN, HAAROLIËN, POMADES, fijne ZEEPEN, nieuwe VUURMACHINES, benevens eene menigte andere ARTIKELEN en **Porselein, Kristal** en **Aardewerk.** Eene ruime sortering **MODERATEURLAMPEN** is steeds in voorraad; alles tot **uiterst zuinige prijzen.**

HANDSCHOENENMAGAZIJN.

JOH. BISCHOFER, uit *Tyrol*, is voor korten tijd weder uitgepakt naast het *Wapen van Amsterdam*, **vooraan in de Heerestraat**, met ALLE SOORTEN **HANDSCHOENEN, BRETELS, LAARSJES, SCHOENEN, AMERIKAANSCHE OVERSCHOENEN ENZ. ENZ.**

TE KOOP:

Een nieuwsgebouwde **PEL- en ROGGEMOLEN**, 75 Voet vlugt. Inlichting bij ondergeteekende.
Bij WINNEWEER aan 't Damsterdiep.
J. T. HOUTMAN.

LAMPEN EN KROONEN TE KOOP.

Aan het **CONCERTHUIS** te *Groningen* zijn **TE KOOP:**
1 LAMP met 6 Pitten, 1 met 5, 4 met 3, 30 met 2; 11 met 1, 1 KLOKLANTAARN met LAMP, 1 LANTAARN met LAMP, 2 IJZEREN KROONEN tot het aanhangen van 7 LAMPEN, 3 DITO voor 5 LAMPEN, 30 MUZIJKBLAKERS.
Schriftelijke aanbiedingen voor het geheel of gedeelten *franko* te besorgen aan het CONCERTHUIS.

Men verlangt in het *Gesticht voor Pleegzusters en Toevlugts-oord voor verwaarloosde Meisjes*, **IEMAND** van de Protestantsche Godsdienst, voorzien van goede GETUIGENISSEN, liefst tusschen de tweeëntwintig en tweeëndertig jaren, het **LINNEN-** en **WOLLENNAAIJEN** grondig verstaande, die tevens met de **WASCH** omgaan kan, en lust en krachten heeft om zich met **KINDEREN** bezig te houden. Iemand hiertoe genegen, adressere zich aan het bovengenoemd Gesticht, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, bij den Catechiseermeester J. OOSTING.

Op den Weg van ***ZUIDLAREN*** naar ***GIETEN*** wordt een **TOLGAARDER** verlangd. GEPENSIONNEERDE ONDER-OFFICIEREN van het Nederl. Leger, van een gezond ligchaamsgestel, voor die betrekking geschikt en genegen zijnde, zullen hunne Getuigschriften ens. ten spoedigste, immers vóór den **1sten November e.k.**, franko behooren in te zenden aan den ondergeteekende.
Namens de Directie van voorn. Weg:
P. A. G. DE MILLY.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.